

प्रकृतिः पाठयति

विविधैः पुरुषैः, सस्यैः वृक्षाद्याः च अति-
रमणीयम् भवति अस्माकम् प्रकृतिः । वृक्षाः,
जलम्, वायु, आहारम्, शीतलता, विविधैः जीव-
जन्तूनाम् वासस्थलः च ददाति । तद्वद् प्रकृतिः
अस्माकम् जननी भवति । प्रकृतिः नास्ति चेत
जीवाः नास्ति इति ।

किञ्चु इदानीन्दनकाले प्रकृति
क्षुभितवती भवति । २०१८ तमे वर्षे अस्मिन् प्रकृत्यव
कालम् सुखः पाठः पठितः । कठिन प्रवर्षेण
जलोन्मत्तं च आगतम् प्रलयम् । तद्वद् जनाः
अस्मिन् नितराम् विषमाः अनुभवन् । मनुष्येण
कृतं कर्माः एव इदम् प्रलयानम् कारणम्
वननशीकरणम्, नदीजलायाम् पालस्तिक्वस्तू-
नाम् निक्षोपणम्, वृक्षाणाम् नाशनम् च इदम्
प्रलयम् कठिनम् अकरात् ।

दशकूपसमा वापी दशकूपिसमा वृद्धः
दशवृद्धसमोपुत्रः दशपुत्रसमो वृद्धः।

इति वृद्धस्य प्राधान्यम् मनुष्ये अवसाधनम्
कर्म उत्तमः उत्तमः उत्तमः भवति। दशकूपस्य समा
भवति मूकः वापी। दशवापिणां समः भवति
मूकः वृद्धः दशवृद्धस्य समम् भवति मूकम्
पुत्रः किन्तु दशपुत्रशपाम् समम् भवति मूकः
वृद्धः। इदानीं वृद्धाणां स्थानम् अनिर्वचनीयमेव।
अस्माकम् अक्षयशृंगलायाः च
अडिस्थानम् भवति सस्याः।

इदानीन्दिनकाले मनुष्येण कृतः
दुष्प्रवृत्तयानि मनुष्याश्चपाम् नाशनाथ भवन्तः।
इदम् वाच्यस्य मूकः उत्तमः उदाहरणम् भवति
महाप्रलयः। कठिनप्रवर्षेण चाड्ठवादेन जनलोपवत्
च जनजीवितम् नाशितः।

प्रलयं दुष्कमानः अन्यतमः
मूकः काश्यः भवति सर्वज्वानम् सर्वमतसाहाय्यम्।

सर्वं मतानाम् जनाम् मैवयता इदम् प्रलस्य
मुख्यः कार्यः भवति ।

प्रलथवाधितम् भौमम्

नौकरद्वितनीवितम् ।

दानम् कृत्वा दनं कृत्वा

शिवतम् भूयात तु करणम् ॥

इदानीं प्रलथकालं जनायाः सहायम् कर्तुम्
आगतः रक्षाकाः भवति मत्स्यप्रवितकः । प्रलथ
विषमाः अनुभवितुं जनानम् रक्षणम् कर्तुम् एजाति
मतः वगीवर्ण विषयं समत्वेन सर्वमानाः जनाः
आवृत्तं प्रवर्तनः करणीयाः ते अनिर्वचनीया
आशासाः, वमस्क धन्यवाधाः च अपि भवति । ३

इदानीम् मानवाः प्रलथन
साहाय्यम् इति पाठम् पद्यते इति कथ
कार्येण सर्वाः जनाः सन्दापः अभवत्

प्रलथकालं लोकम् शाक्यम्
कर्तुम् बहुविदाः प्रवनाः आसन् ।

शुद्धजनानाम् अथा शुद्धभक्षणाम् च
अभावः, वस्त्रस्य, तामसं साकर्यस्य च अभावः।
इदानीम् प्रश्नाः जनजीवितम् कठिनम् क अकरात्।
धनवान्, दरिद्रः इति विषयभेदः नास्ति इति
प्रलयम् सर्वे जनाः अनुभविताः। इदानीं सन्तानाः।
सज्जनमनस्काणाम् च साहायम् केलस्य उन्नम-
नाय अथ भविताः।

इदानीं प्रथमम् प्रकृती प्रलयन
कृतम् अन्धम् अन्यतमः पाठः भवति साहाय्यम्
सहायस्य श्रेष्ठता। प्रलयबाधिताः जनायः
मानवाः बहुविधरीत्या साहायानि करणीयाः।
भक्षणम्, वस्त्रम्, स्नेहम्, उपकरणानि इति वस्तूनाम्
कष्टम् च कष्टम् प्रलयबाधितजनानाम् आश्वासः
कृतवन्तः।

जनशोकरणम्, वृक्षाः
कवलप्याश, पुत्तुमल इति केशाः
कठिनप्रलयः अभिमुखीकरिताः जनाः भवति।

तत्र बहुजनाः मरणम् प्राप्नुवतः, वासस्थ-
लं अभावितः, आनाथाः च अकुर्वन् ।
इतत् सर्वस्य कारणम् मानवानाम् कृते प्रवृ-
त्तीः भवति । किन्तु इदानीं काले च मानवाः
इतत् विषये श्रद्धा न दृष्ट्या अतः प्रलयाः आवर्तितः ।
तद्वत् मानवाः प्रकृतेः प्रकृत्यैव पठितः अन्यतमः
पाठः भवति प्रकृतिसंरक्षणम् । प्रकृतिसंरक्षणम्
अस्माकम् कर्तव्यम् भवति ।

प्रकृति अद्यापिकाः अस्ति । जननी
पिता च भवति । अस्माकम् सर्वम् कारणम् प्रकृत्यैव
कृतम् भवति । प्रकृति वायुः कदापि, शीतलता
अक्षयम्, शुद्धजलम् वासस्थलम् च कदापि
अनेन अस्माकम् प्रथमः माता प्रकृतिः भवति ।

इदानीं जनाः बहुविधानि प्रश्नानि
अभिमुखीकरति । फाक्टोर्याम् आगमः विषयम्
वाहनात् आगमः धूमः च मनुष्याय जीविजालाय
च बहुविधानि रोगाणि बाधति । इतत् सर्वस्य
कारणम् मानवाः ।

इदानीं प्रश्नानाम् रक्षाम् प्राप्तुम्
मानवंत बहुविधानि कार्याणि करणीयानि ।
वृक्षाणाम् रोपणम्, संरक्षणम् च, नदी,
क्षुपः, वापिः, तडाकः इति शैत्या जलाः
शुद्धीकरणम् संरक्षणम् च कृतवताम् ।

परोपकाराय अलङ्कितवृक्षाः
परोपकाराय दुहन्तिगाव ।
परोपकाराय वृष्टिं नद्धाः
परोपकाराय सदां विभूतयः ॥

इति सुभावितम् प्रकृतिः सर्वेषाम् परोपका-
राय भवति इति आशयः कथंति । अतः प्रकृत्येन
कृतम् सर्वम् कार्याणि मनुष्याय अनुकूलम्
भवति ।

नाकम् अभिकुशीकरः अल्पतमः प्रश्नः
भवति पालास्तिकवस्तूनाम् अमित उपचारम्
नद्ध्याम् जलायथां च निक्षेपणम् च ।

प्रकृतिः सर्वम् अस्माकम् सुखजीवनाय
करोति. किन्तु अस्माकम् जननी प्रकृत्याय
ज्व मानवाः कविः भुवम् कृतः।

अत्र मृतस्य उन्मूलनम् आवश्यक-
कम् भवति। अस्माकम् प्रकृत्याय अत्र मृतत्
दुःख कारणाणि मनुष्याणां कृतः आवश्यकम्
भवति।

अस्माकम् प्रकृत्याः संरक्षणाय
आवां सर्वे साहाय्यं मनस्कं कार्याः कृतम्।

सर्वे भवन्तु सुखिनः
सर्वे सन्तु निरामयः।
सर्वे अद्राणि प्रशपन्तु
माकश्चित् दुःखः भाग्यवत् ॥

कालं वर्षेत्तु पश्यन्त्य
प्रश्वी सशपालिनी ।
देशायम् काभरहिता
सज्जना सन्तु निर्भयः॥

इति भवति भारतीयसंस्कृतिः। सुन्दरः प्रकृतिः
सुखजीवितसौकर्याणि कदाति इति कारणम्
सर्वे चिन्तनस्य आवश्यकता भवति। अतः
सुन्दरम्, रमणीयम् च प्रकृत्याः रूपीकरणम्
कर्तुं आवाम् गच्छावः। एतत् सर्वम् प्रकृत्येन
पठितम्। सर्वे सुखिनः भवन्तु, सर्वे निरामयाः
भवन्तु। सर्वे भवन्तु सुखिनः। सर्वे भद्रम्
इति भवन्तु मा कश्चित् दुःखभागवन्तु इति
प्राथम्यम् ~~कथम्~~ इति चिन्तः एतत् संस्कृतम् भवति
अस्माकम् प्रकृतिः। इति चिन्ता मनुष्यायाम्
च आगमनस्य आवश्यकः अस्ति। अस्माकम्
प्रकृति पालनस्तकवस्तूनाम् विमुक्त प्रकृति
इति कारणस्य च आवश्यकम् भवति।

आगोमतापनस्य च उन्मूलनम्
कर्तुम् आवश्यकः प्रवर्तनानि करणीयाः।

सर्वे पाठाः प्रकृत्येन पाठयति।
अतः प्रकृति संरक्षणम् अस्माकम् कर्तव्यम्।